

Chicagiečių Apvaikščiojimas Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuviu

Santarvės intrygos Klaipėdos ir Vilniaus klausime

Mušiai su lenkais tęsiasi

Milžiniškas chicagiečių apvaikščiojimas

Vokiečių policija nepasiduoda

5 metų Lietuvos nepriklausomybės apvaikščiojimas

Tukstančiai žmonių dalyvavo masiniame susirinkime Ashland Auditoriume. Aukų klaidėjams šviesi surinkta \$680. Žmonių upas pakilus.

Vakar pažangioji Chicago lietuvų visuomenė šventė penkių metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvę. Į šį apvaikščiojimą, kuriame klerikalai nedalyvavo, susirinko tukstantinės minios Chicago lietuvų ir veik užpildė didžiulę gatvėkarių darbininkų Ashland Blvd. Auditoriumą.

Sunku buvo tikėtis tokio apvaikščiojimo pasisekimą, nes klerikaliskos valdžios Lietuvoje netikimas, todėl to pasidariusi netikusi tvarka pačioje Lietuvoje, nuolatiniš tų pačių Lietuvos klerikalų tyčiojimas iš Amerikos lietuvų (prisiunčiant niekam netinkantį Lietuvos atstovą Amerikon) ir bandymas visai atstumti Amerikos lietuvius nuo Lietuvos (įvedant registraciją, pasus, atimant iš Amerikos lietuvų Lietuvos pilietybę, etc.), buvo atšaldę amerikiečių upą. Amerikiečiai buvo bepradę nebesidomėti Lietuvos padėtimi ir jos reikais, šalintis veikimo del Lietuvos ar remti aukomis Lietuvos reikalus. Tačiau tą apatiją prie Lietuvos žymiai sumažino Klaipėdos lietuvių sukaktuvė. Atsirado naujas gyvas reikalas, gimė nauja viltis ir amerikiečiai vėl gyvai atsiliopė į naują reikalą — šelpiti Klaipėdos lietuvių kovą už susijungimą su Didžiąja Lietuva.

Amerikiečiai vėl tapo išjudinti. Ir chicagiečiai vakar buvė traukė į Ashland Auditoriumą minėti netik Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvę, bet ir pasidžiaugti Lietuvos atgavimu Klaipėdos. Ir kad chicagiečiams vėl parupo Lietuvos reikalai rodo priimtos rezoliucijos, duosios aukos ir gimęs naujas pasirizimas ir toliau kovoti netik už nepriklausomą,

ir to nepriklausomybės akto kruvinas tvirtinimas dar tęsiasi, nes ir kova už Lietuvos nepriklausomybę vis dar tęsiasi.

Trečdalis darbo jau atlikas, sakė d. Bielinis. Politinė Lietuvos nepriklausomybė jau tapo iškovota. Bet dar lieka atlikti du trečdaliai darbo — iškovoti dvasinę ir ekonominę nepriklausomybę, kurios tikslas būtų įėjimas prie socialistinės Lietuvos, kad Lietuvos darbininkams sužibėtų ta skaisti žvaigždė, kuri baudžia vėjų ir vargus pabiro į ašaras. Tuo kalbėtojas ir užbaigė savo prkalbą, lydimas griausmingų aploдимentų.

Po jo pristatomas kalbėti senas chicagietis, Dr. A. L. Graičiūnas. Savo kalboj jis prisimena žuvusius kovoje už Lietuvos laisvę netik dabartinės kovos, bet ir tuos, kurie pirmieji pradėjo žadinti lietuvius, kovojo už jų reikalus ir gyvėčius visus kovoti ir toje kovoje yra žuvę. Audros benūi griežiant Gedulių maršą publika atsistojimu tyliai pagerbia tuos žuvusius, bet palikusius brangią atmintį kovotojus.

Po to kalbėtojas prisimena apie apšvietą, kad tik viena apšvieta Lietuvą išganyt. Ir pakviečia jį aukoti Klaipėdos lietuvių švietimui, nes ikišiol jie buvo vokietinami vokiečių mokyklose, o pastaruojų laikų ir lenkinami. Reikia tad pagalbėti klaidėjams iškurti savas, lietuviškas mokyklas.

Iš susirinkusieji duosniai ir tai atsiliepia, sumesdami klaidėjams švietimui \$560.24.

Tame tarpe perskaitoma sekama rezoliucija del Klaipėdos ir Vilniaus:

„Rezoliucija apie Klaipėdą ir Vilnių.

„Tukstantinė minia Chicago lietuvų, susirinkusių penkių metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių pagerbimui Ashland Auditoriume švėtinėje, Chicagoje, reiškia savo džiaugsmą, kad Lietuva laimėjo Klaipėdos kraštą ir kelia griežtą protestą prieš Santarvės valdžias, remiančias lenkų užgrobiaimą Vilniaus. Susirinkimams tvirtai tiki, kad Lietuvos žmonės nesiliaus kovoje tol, kol neišvaduos savo senosios sostinės iš grobikų nagų.“

Si rezoliucija susirinkimo tapo vienbalsiai priimta ir bus pasiųsta kablegrama į Lietuvą.

Po aukų rinkimo pristatoma Pirmyn Mišrus Choras, vedamas p. P. Sarpaliaus, kuris padainavo kelias daineles. Po to dar porą veikalelių sugriežė Audros benas.

Pristatomas kalbėti Dr. C. Kasputis. Jis prisimena, kad Lietuva yra dar visai jaunutė, dar didelių trukumų joje yra ir tarp kitko nurodo į tris butiniausius Lietuvos reikalus: atskirimą bažnyčios nuo valstybės, greičiausį įvykinimą žemės reformos ir panaikinimą įsigalėjusio biurokratizmo. Jis vėl pakviečia aukoti klaidėjams švietimui ir laike jo kalbos surenkama tam tikslui dar \$120. Išreiškė viltį, kad sekama metais bus švenčiama netik Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvės ir Klaipėdos atgavimas, bet ir Vilniaus išvadimas, kalbėtojas baigia savo prkalbą.

Po to pasirodė „Birutė“ su savo naujuoju mokytoju, p. A. Kvederu, ir dalyvaujantiems solistams, p. lei M. Rakauskaitei ir p. iai N. Gugienai, padainuoja St. Šimkusa „Įžangą“ („Mes padainuosime“) ir „Lietuviais mes esame gimę“. Abi dainas choras išpildė labai puikiai, kaip kad jis dainuodavo tik keletą metų atgal; matyt yra, kad jį mokina ir veda sugabi ir gerai prityrusi ranka ir į visai trumpą laiką spėjo padaryti didelį pažangą.

Pagalios pristatoma kalbėti Naujienų Redaktorių d. P. Gri-gaitį. Bet kad jau buvo vėlus laikas, tai d. Gri-gaitis kalbėjo labai trumpai. Pabrėžė tik kad Lietuvos nepriklausomybė tapo išgauta tik todėl, kad Lietuvos liaudis norėjo daugiau laisvės ir kad išorinė nepriklausomybė toli nėra užtektina, nes Lietuva turi būti ne tik nepriklausoma, bet ir laisva ir demokratinė.

Po to dar tapo perskaityta ir vienbalsiai priimta sekama rezoliucija:

„Rezoliucija del penkių metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių.

„Pažangųjį Chicago lietuvų srovį ir draugijų Bendro Komiteto suauktas masinis susirinkimas Ashland Blvd. Auditoriume švėtinėje, sveikina Lietuvą, sugalvusių penkių metų savos nepriklausomybės sukaktuvių.

„Susirinkimas tvirtai tiki, kad brangi Lietuvos sunų kraują iškovota ir sunkiu tautos darbu sukurta nepriklausoma Lietuvos Respublika sugręstė ne tikai apginti savo tautos nuo išorinių priešų, bet ir įvykinti viduje Lietuvos žmonių laisvės ir demokratybės principus.

„Susirinkimas ypatingai pagerbia, kad Lietuvos žemės, kurias valdė ar dar tebevaldė dykduoniniai dvarininkai, tektų dvarų darbininkams ir mažžemiams valstiečiams; kad Lietuvos Respublikoje būtų įvykinta pilna spaudos, žodžio, susirinkimų, sąjungų ir sąžinės laisvė; kad bažnyčia būtų atskirta nuo valstybės; kad liaudies švietimas bei mokslo įstaigos būtų paliausotos nuo dvasiškių kontrolės.

„Lietuvos liaudies pastangas delei šitų tikslų susirinkusieji pasiūdo remti visomis savo jėgomis.“

Tuo apvaikščiojimas ir užibaigė. Aukų jame tapo surinkta \$680.24. Tie pinigai bus pasiųsti Lietuvos Mokytojų Profesinei Sąjungai, kad ji juos sunaudotų kurimui lietuvių mokyklų Klaipėdos krašte ir abelnei to krašto žmonių švietimui. Už įžangą surinkta \$210.75, kas su aukomis sudaro viso \$890.94.

Reikia pažymėti, kad visi dalyvavusieji programė — Audros Benas, Orkestra, Choras ir kalbėtojai jokio atlyginimo sau neėmė ir visą savo triušą paaukojo, kad tik daugiau liktų Lietuvos švietimui.

Šis apvaikščiojimas ilgai bus chicagiečių minimas, nes jis dar kartą parodė, kad pažangioji visuomenė yra stipri ir jai nėra reikalo nuolankauti juodiesiems klerikalams.

Santarvės intrygos Klaipėdos klausimo rišime

Nenorėjo Lietuvai atiduoti Klaipėdos iki Lietuvos nebūtų priėmusi Vilniaus klausimo išsprendimo. Stengėsi atkirsti geležinkelius nuo Rusijos.

PARYŽIUS, vas. 16 (Rasos Henry Wales). — Ambasadorių tarybos atidavimas Klaipėdos Lietuvai yra Rusijos-Vokietijos pergalė, įsteigianti tiesioginį susisiekimą tarp Rusijos ir Vokietijos per draugingą teritoriją.

Talkininkai bandė atidėti savo nuosprendį Klaipėdos klausime iki Lietuva nebūtų išpildžiusi Lenkijos reikalavimų Vilniaus zone, bet sukilimas ir karo pavojus, kuris būtų įtraukęs ir Rytų Prusiją, įvertė ambasadorių tarybą nusileisti naudai Kauno valdžios.

Francijos 400,000,000 frankų paskola Lenkijai, daugiausia kreditais amunicijai ir strateginės svarbos laike karo medžiagomis, kaip geležinkelio reikmenys ir plieno medžiagos del tiltų, sakoma, labai prisidėjo prie sustiprinimo ryšių tarp Maskvos ir Berlio.

Zvilgtelėjimas į Lietuvos žemėlapi parodo kaip talkininkai, nustatydami rubežius, stengiasi neprileisti rusams susisiekti su vokiečiais. Svarbi geležinkelio kryžkelė Dvinskajai, tapo pavesta Latvijos, tada Vilnius tapo padarytas svarbiausiu kontroliuotoju didžiosios linijos į Gardiną ir Kauną, Isbruką ir Karaliaučį ir atiduotas Lenkijai. Tik viena geležinkelio šaka jungia Lietuvą ir Rusiją per Sventionis ir viena linija per Tilžę jungia su Rytų Prusija, paliekant plyšius, kurie turės būti užbuduoti, kad sujungus Lietuvos geležinkelius.

Tikimasi, kad daugiau kivičių kils, jei Lenkija bandys tartis apie laisvą naudojimą Klaipėdos uosto, kaip alternatyvą, jei vokiečiai uždarytų Danzigą gabenimui amnestijos.

Lietuvių mušiai su lenkais tęsiasi.

VARŠAVA, vas. 17. — Dar keli susirėmimai ištiko tarp lenkų ir policijos ir Lietuvos nereguliariųjų, delei lenkų įėjimo į neutralinę zoną tarp Lenkijos ir Lietuvos, pildant tautų sąjungos tarybos nuosprendį. Nuostoliai: vienas užmuštas, keli sužeisti.

Oficialinės žinios rodo, kad lenkai įėjo į kelis jiems paskirtus miestelius.

Vokiečių policija nepasiduoda

GELSENKIRCHEN, vas. 17. — Gelsenkirchen šiandien vėl tapo francų užimtas ir gyvenimams liko paskelbta, kad francuzai tol čio pasiliks, iki nebus užmokėta 100,000,000 markių pabaudos už sužeidimą francų žandary, susirėmime su vokiečių policija.

Karo stovio padėtis viešpatuoja mieste ir gali kilti sumišimų. Vietos policija užsibariau kadavo savo barakuose, kad neleidus francuzams jos nuginkluoti.

Chicagos lietuviai sveikina Klaipėdiečius

Chicagos Lietuvos Klaipėdos Komitetas sužinojęs iš spaudos pranešimų, kad Ambasadorių Taryba vasario 16 dieną atidavė Klaipėdos kraštą Lietuvai, tuojau tą patį vakarą pasiuntė klaidėjams šitokią sveikinamąją telegramą:

Gailius—Klaipėdos Tarybai, Libauerstrasse 5.

Presas praneša Klaipėdos atidavimą Lietuvai. Valio, klaidėjai! Nanuleiskite kardo kol neatgausime Vilniaus!

Chicagos Lietuvos Klaipėdos Komitetas, BRADCHULIS, Pirmininkas.

Policija saugo Roselando bažnyčią

CHICAGO. — Vakar per vią dieną kol tik tęsėsi pavaldos lietuvų Visų šventų bažnyčioje, tol ją saugojo policija ir detektyvai. Tai delei to, kad kun. Lapelis, tos bažnyčios klebonas, išėmė injunkciją prieš 14 parapiljos komiteto narių, kurie kartu su kitais parapiljonimis eina prieš kun. Lapelį. Injunktijos draudžia parapiljos komiteto nariams net per kelis blokus prisartiinti prie bažnyčios ir policija su detektivais dabojo, kad tie nariai, gink dieve, neperžengtų ultimatumo ir nepabandytų ateiti į bažnyčią ant pamaldų.

Bet kun. Lapelio rupestis buvo bereikalingas: tie komiteto nariai nepasirodė.

Vokietijoje ir Francijoje pabrango pragyvenimas

BERLINAS, vas. 18. — Delelė spekuliacijos markėmis labai pabrango pragyvenimas Vokietijoje. Pragyvenimas pakilo kada markė pradėjo pulkti ir dabar tvirtinama, kad pragyvenimas Vokietijoje yra brangesnis, negu Amerikoje. Vienos Amerikos firmų Vokietijoje direktorius sako, kad dabar atseina pigiau importuoti dalykus iš Amerikos, negu kad pirkti Vokietijoje. Delelė to visas biznis yra apstojęs ir laukia nusistovėjimo markės arba sugrįžimo prie senjojo stovio, nes dabar nieko negalima nė pirkti, nė parduoti.

Pakilo delelė nupuolimo franko.

PARYŽIUS, vas. 18. — Pragyvenimas Francijoje pakilo 25 nuoš. Algos pasiliko senosios ir dabar kyla reikalavimas pakelti algas. Pragyvenimas pakilo delelė nupuolimo franko.

Angliakasiai Saar, Moselle ir kituose distriktuose streikuoja už pakėlimą algos.

Ukrainiečiai nužudė 60 lenkų

VIENNA, vas. 17. — Arbeiter Zeitung sako, kad vakarų ukrainiečiai Sabor miestely išskerdė 60 Lenkijos kareivių. Lenkai tuo laiku vedė ukrainų naujokus į kazarmes prievarta. Karo stovis tapo paskelbtas toje apygardoje.

Baudžia vokiečių valdininkus

Vokiečių policija pašovė 2 francuzus.

ESSENAS, vasario 16. — Francuzų karo teismai Brendenry, kuris teisia vokiečių valdininkus už priešinimąsi francuzų okupacinėms spēkoms, šiandien nuteisė Oberhausen mayorą Havenstein 3 metams kalėjimui, o Reino Vestfalijos elektros dirbtuvių direktorių Ruzmann užsimokėti 5,000, 000 markių pabaudos.

Du francuzų kareiviai liko sužeisti vokiečių apsaugos policijos, kuri įsimaish į peštynes kavinę. Delelė šito francuzai atsibgėno į miestą tankais.

Kareiviai atėjo į kavinę ir pareikalavo gerti, bet jiems atsakyta patarnavimo. Iškilio peštynės ir atvykusi policija, kaip sako francuzai, pirmoji šovė į kareivius.

Delelė padidėjusio sabotožo, kuris ypač yra atkreiptas prieš susisiekimą priemones, francuzai mano griežtiš atstresnių priemonių ir jie jau areštavo 8 telegrafistus ir du mayorų pagalbininkus.

Vokiečiai tikisi, kad už kelių dienų francuzai pilnai apims geležinkelio administraciją Ruhr distrikte.

Krizis įvyksias balandžio mėn.

PARYŽIUS, vasario 15. — Niekurie amerikiečių ir neutraliniai dabotojai, kurie sakosi žiną anglių padėti Vokietijoje ir Francijoje, tvirtina, kad kova Ruhr distrikte užsibaigs pradžioj balandžio mėn. Tada kils anglių badas Vokietijoje ir Vokietija nebegalės ilgaiu operuoti geležinkelio ir dirbtuvių. Francija taipiau pajaus anglių trukumą, bet Francija visgi bus geresnė padėty, negu Vokietija, nes galės pirkti anglių Anglijoje, Lenkijoje, Čecho-Slovakijoje ir kitur.

Padėtis Ruhr distrikte blogėja.

ESSENAS, vasario 15. — Susisiekimas Reino-Herne kanalu, kuriuo buvo gabenama daug anglių, apstojio, vokiečiams darbininkams paskandinus barką ir tuo uždarius keilią.

Ekonominė padėtis Ruhr distrikte blogėja ir mažosios dirbtuvės užsidarinėja. Visos sankrovos Bottrop apygardoje uždarytos; taipiau nėra ir elektros.

Bottrop apygardoje sustreikavo apie 8,000 angliakasių. Naudojimas sabotožo didėja ir keliose vietose vėl tapo nukapotos telegrafo ir telefono vielos. Trečiadieny geležies liejyklos ties Duesseldorf, kuriose dirbo apie 3,000 darbininkų, turėjo užsidaryti delelė stokos anglių.

Dortmunde francuzai atidarė sriubos virtuves, kurios maitina apie 1,000 žmonių. Essen distrikte priešingumas francuzams ir belgams nuolatos didėja, nacionalistams nutarus nedaryti jokių kompromisų. Francuzų kazarmėse tapo išplatintos brošiurės francuzų kalboj, kviečiančios francuzų kareivius sukilti.

ORAS.

Šiandien — apsiniaukė ir šalčiau. Saulė teka 6:43 v., leidžiasi 5:25 v. Mėnuo leidžiasi 8:26

Drg. K. Bielinio

Paskutinės prakalbos Chicagoje, seredoje, vasario 21, 1923. North Sidėje, Liuosybės Salėje, 1842 Wabansia Ave., pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga — 15c. Draugai darbininkai ateikite visi į prakalbas. Rengia LSS. 81 Kuopa.

Informacijų Skyrius

[Gyvendami kurioj nors valstybėj, visviena piliečiai jos, ar ne piliečiai, turime žinoti tos valstybės įstatymus, kuriais ji tvarkosi. Pamatiniai atstovaujamos valstybės ar respublikos įstatymai yra jos konstitucija. Šiame Informaciniame skyriuje mes tat visų pirma ir dedame Suvienuytųjų Valstijų konstituciją, kurios vertimą atsiuntė mums t. v. "Foreign Language Information Service, Lithuanian Bureau." Vertimas, tiesa, labai nevykęs, bet suprasti vistiek galima, o tai svarbiausia].

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ KONSTITUCIJA.

Išanga.

Mes, Suvienuytųjų Valstijų žmonės, idant sutverti tvirtą sąjungą, įsteigti teisybę, užtikrinti namie ramybę, pasirūpinti bendru apsigynimu, užvesti visuotinę gerovę, ir užsitikrinti laisvę sau ir mūsų aiinams, sutvėriame rėdą ir įsteigiamė šitą Amerikos Suvienuytųjų Valstijų Konstituciją.

Istatymdavystės Departamentas.

Straipsnis I.

Dalis I.

1. Visa įstatymdavystės galė čionai suteiktoji, turi būti pavesta Suvienuytųjų Valstijų kongresui, kuris susideda iš Senato ir Atstovų Rūmų.

Dalis 2.

1. Atstovų Rūmas turi susidėti iš narių, kas antri metai kiekvienos valstijos žmonių renkamy: kiekvienos valstijos rinkikai privalo turėti teises, priderančias rinkikams skaitlingiausių šakų valstijos legislatores.

2. Jokis asmuo negali būti atstovu, kurs neturi dar dvi dešimtys penkių metų amžiaus, ir kurs neišbuvo septynerių metų Suvienuytųjų Valstijų piliečių, ir kurs išrinktas negyvenant toje valstijoje, kurioje taptų išrinktas.

3. Atstovybė ir tiesioginės rinktos turi būti proporcingai paskirstyta tarpe visų valstijų, kurios tik įeina į šitą sąjungą, sulig jų narių, kurių skaitliu turi būti pridėta abelras skaitlius liuosųjų žmonių, imant draug ir tuos, kurie yra apsiėmę keletui metų tarnystėn, ir išimant neapdėtuosius mokestimis indijonus, tris penktadalius iš visų kitų žmonių. Tikras žmonių perskaitymas turi būti padarytas

bėgiu trejeto metų po pirmam susirinkimui Suvienuytųjų Valstijų Kongreso, ir paskui kas dešimtį metų, tokiu būdu kaip tai bus įstatymu atrodoma. Atstovų skaitlius neprivalo būti didesnis, kaip po vieną ant kiekvienų trijų dešimčių tūkstančių žmonių, bet kiekviena valstija privalo turėti mažiausiai vieną atstovą; ir kol bus padarytas šitas suskaitymas, New Hampshire valstija turi teisę rinkties tris; Massachusetts aštuonius; Rhode Island keturius; Pennsylvania aštuonius; Delaware vieną; Maryland šešius; Virginia dešimtį; North Carolina penkių; ir Georgia tris.

4. Pasitaikius kokios nors valstijos vakansijai (tuščiai vietai), pildomoji valdžia, veikia paskelbia rinkimą ir šitokią vakansiją užpildo.

5. Atstovų Rūmas išsirenka savo kalbėtoją (Speaker) ir kitus viršininkus, ir privalo turėti pilną galę apskusti.

Dalis 3.

1. Suvienuytųjų Valstijų senatas turi susidėti po du senatorius iš kiekvienos valstijos, kuriuos išrenka legislatura šešeriams metams; ir kiekvienas senatorius turi vieną balsą.

2. Tuojau kaip tik jie po rinkimų susirinks, jie privalo but taip lygiai kaip galima padalinti į tris klases. Senatorių pirmosios klasės sėdynės turi but atliuštinios antaisiais metais; antrosios klasės praėjus ketveriems me-

tams, ir trečiosios klasės susirinkimui Suvienuytųjų Valstijų Kongreso, ir paskui kas dešimtį metų, tokiu būdu kaip tai bus įstatymu atrodoma. Atstovų skaitlius neprivalo būti didesnis, kaip po vieną ant kiekvienų trijų dešimčių tūkstančių žmonių, bet kiekviena valstija privalo turėti mažiausiai vieną atstovą; ir kol bus padarytas šitas suskaitymas, New Hampshire valstija turi teisę rinkties tris; Massachusetts aštuonius; Rhode Island keturius; Pennsylvania aštuonius; Delaware vieną; Maryland šešius; Virginia dešimtį; North Carolina penkių; ir Georgia tris.

3. Jokis asmuo negali būti senatorium, jei nėra sukakęs trijų dešimčių metų amžiaus, ir jeigu neišbuvo devynerių metų Suvienuytųjų Valstijų piliečių, ir kurs išrinktas negyvenant toje valstijoje iš kurios yra išrinktas.

4. Suvienuytųjų Valstijų Vice-Prezidentas privalo buti senatoriu, bet neturi balso, jei bent senatorių balsai iščity ant lygios.

5. Senatas privalo išsirinkti kitus savo viršininkus, taipgi laikinąjį (pro tempore) prezidentą, kada kur nors prasišalina Vice-Prezidentas arba jis laikinai paima Suvienuytųjų Valstijų Prezidento urėdą.

6. Senatas privalo turėti pilnutėlę galę išnagrinėti visus viršininkų įskundimus. Kada šitam tikslui susirenka, jie privalo duoti prisiegą ar garbės žodį. Kada yra teisiamas Suvienuytųjų Valstijų Prezidentas, tai pirmą dieną privalo buti Vyriausios Teisėjas; ir joks asmuo negali buti pasmerkamas nepritariant dviem trečdaliam čia esančių narių.

7. Nuosprendžiai apie įskundimus neturi siekti toliaus, kaip prašalinimo iš urėdo ir atėmimo teisių užimti ir buti kokiam nors garbės urėdė, užsitikėjime arba Suvienuytųjų Valstijų naudojė; betgi pasmerktoji pusė gali buti apkalbinama, patraukiama teisman, tardoma ir sulgy įstatymų nubaudžiama.

Dalis 4.

1. Laikas, vieta, ir būdai rinkimų senatorių ir atstovų turi buti nustatyta kiekvienos valstijos legislatores; bet kongresas gali bet kuriuo laiku, sulgy įstatymų, pataisyti arba pakeisti šitokius patvarkymus, išimant kaslink vietų senatorių rinkimams.

2. Kongresas privalo susirinkti mažiausiai vieną sykį

"KELEIVIO" KALENDORIUS 1923 METAMS

NESIDUODA MELŽTI

Paveikslėlis iš "Keleivio" Kalendoriaus

"KELEIVIO" KALENDORIUS 1923 METAMS jau išėjo iš spaudos. Jame telpa daugybė eilių, juokų, mokslinių straipsnių ir informacijų. Be to, Kalendorius yra puikiai iliustruotas, jame telpa karikatūros ir paveikslai žymiausių Lietuvos veikėjų. Jo kaina yra 50c., bet "Keleivio" skaitytojams tik 25c. Pinigus galima siųsti stampom arba galima ir kvoterį į laisvą įdėti. Adresuoti:

"KELEIVIS" 255 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

žėdnais metais; ir šitie susirinkimai privalo atsidaryti pirmame panaudėlyj, gruodžio mėnesio, nebent sulgy įstatymų jie paskirtų kitą kokią dieną.

Dalis 5.

1. Kiekvienas iš tų dviejų rūmų patsai sprendžia apie savo rinkimus, išrinkimus ir savo narių teises, ir kiekvieno didžiūma padaro quorum (tėso tą susirinkimą) vesti reikalingas; bet esant tik mažumai, ji gali diena nuo dienos atidėti posėdžius, ir turi tiesą priimti, tardoma ir sulgy įstatymų nubaudžiama.

2. Kiekvienas rūmas gali sau išsidirbti taisykles vedimui reikaly, nubaudimui savo narių už negerą elgimąsi, ir sutinkant dviem trečdaliu, gali išarį prašalinti.

3. Kiekvienas rūmas privalo vesti žurnalą savo svarstymu, ir laikas nuo laiko, juos

Tel. Yards 1138
STANLEY P. MAZEIKA
IRABORIUS IR
Balsuotojas
Turi automobilius visokiems elkalams. Kaina prieinama.
3319 Auburn Ave., Chicago.

skelbti visuomenei, išimant tokias dalis, kurios jų nuomone reikalauja slaptumo; ir balsai "už" ir "prieš" kiekvieno rūmo narių bi kuriam klausime, vienam penktadaliui dalyvaujančių reikalaujant, turi buti žurnale pažymėjama.

4. Nei vienas rūmas, kongreso posėdžių laiku, negali, kitam nepritarus, pertraukti posėdžių ilgiau kaip trim dienom, nei perkelti į kitą vietą iš tos, kur abu rūmai privalo laikyt posėdžius.

(Bus daugiau).

Išdirbėjai ir Import-jai Geriausių
ITALISKŲ
rankomis dirbtų
ARMONIKŲ
Geriausių pasaulio. Garantuojamos delinčiai metų. Žemesnė mis kalnais nuo kitų armonių dirbtų Jung. Valstijose ir Italijoje.
DYKAI pigesnė armonikinė mokykla ar pamokinių korgų. Mes garantuojame, kad visi mokiniai mokės groti mūsų didžiųjų Armonikų iš gaidų už 4 mėnesių laiko. Informacijų rašykite angliskai. Katalogas, paprašius, duodama dykt.
Ruatta Serenelli Accorden Mfg. Co.
817 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Jėigu tamsta esi nesveikas
Tai tamstai reikda gerų gyduolių
NEW CITY PHARMACY
Yra naujai uždėta lietuvių vaistinė (Aptieką)
Kurioje gausite tik geriausias gyduoles
3327 So. Halsted St., Chicago.
Phone Boulevard 0696

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MAINYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigūs ir Parduodam Laivakortes.

K. S. JURGELIONIS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose teismuose. Patupina visokius dokumentus. Egžaminuoja abstraktus. Padaro kontraktus ir kitus raštus prie parduomo ir pirkimo namų ir lotų, farmų ir biznių, ar užtraukiant morgančius.
Vakara is iki 8 val.
1739 So. Halsted St.
Telef. Roosevelt 4500

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Sere do j ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 vak.
Veda visckias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padiria visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

Tel. Randolph 4758
A. A. STAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1398
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 530
Tel.: Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St. Chicago
Tel. Yards 4681

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambarys 306, Home Bank Bldg., Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Herman P. Haase
ADVOKATAS
609-610 Chamber of Commerce
133 W. Washington St.,
Phone Main 1308
Chicago, Ill.

ADOLPH E. STASULANI
ADVOKATAS
Peržiuri abstraktus ir skolina pinigūs ant nekrutamios nuosavybės.
OFISAS DIDMIESTY
KAMBARYS 1104
Chamber of Commerce Bldg.
133 W. Washington Street
Telef. Franklin 1176-4945
VAKARAIS
3236 So. Halsted Street.
(Eagle Music Co.)
Telef. Boulevard 6737

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvius, lietuviams visados patarnauduj kuo geriausiai.
M. YUSKA,
3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

Dieną 10c.-27c.-36c. (ir taksai)
Vakara is 10c.-31c.-45c. (ir taksai)
MAJESTIC THEATRE
Monroe gat. arti State
Beperstoginis Vodevilius
Seštad., Sekmad.
Šventėmis
22c. ir 45c. (ir taksai)
6c. (išskiriant Seštad.,
sekmad. ir Šventes)
8 Dideli komediniai aktai ir
krat. paveikslai.
"Kur gauni pilną pinigų vertę."

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ
Didžiausia lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacija Suvienuytose Valstijose, kurios turtas arti \$500,000.00.
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.
SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.
Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1000.
PAŠALPOS SKYRIAI —
\$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaite.
Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Kaip komunistai ardo darbininkų draugijas

Nuo laiko, kai į Ameriką emigrantai darbininkai laimės įsiekoti — lietuviai, rusai, žydai etc. — jie neturėdami kitos prielaidos nelaimėti atsitikus — susirgus ar susižeidus — buvo priversti kurti savo susielpiamasias draugijas, kad tokiais nelaimės atvejais galėtų gauti paramos iki vėl sugebės pelnęti duoną. Draugijų kurimo reikala suprato daugiausiai pažangesnieji darbininkai. Tarp išėvių iš Rusijos pašalpinės draugijas pirmutinai pradėjo kurti lietuviai ir žydai, bet sekmingesnio pašalpinių draugijų augimo susilaukė ypatingai žydai. Pavyzdžiui, žydų darbininkų draugija „Arbaiter Ring“ Amerikoje įsikūrė apie 25 metus atgal, šandien ji visuose Amerikos miestuose turi skyrius ir skaito apie 84 tūkstančius narių ir suvirsūm šimtą milijonų dolerių pinigų kasoje. New Yorko valstijoje ji turi didelę paliegiusiam nariams sanatoriją, veikia visuose didesniuose miestuose turi įsikurus knygynus, svetaines etc. Chicagoje turi didelius gražius namus — Douglas Park Auditoriumą, su didele sale susirinkimams (prie Kedzie ir Ogden Ave.).

Tos žydų darbininkų pašalpinės draugijos organizuotojai buvo socialistai, 6 delto ir pamatiniuose draugijos įstatuose, konstitucijoje, įdėta posmas, butent, kad rinkimais valdininkų į šios šalies valdžios įstaigas kiekvienas draugijos narys-pilietis gali balsuoti tik už Socialistų partijos kandidatus. Nariai, kurie būtų susekti kad balsuoja už kapitalistinių partijų kandidatus, gali būti visi iš draugijos išmetami. Vadinasi, draugija „Arbaiter Ring“ buvo grynai socialistinė. Prie jos išaukinimo daug prisidėjo žydų socialistų laikraščiai, ypatingai jų didžiulis dienraštis „Forverts“, kuris turi suvirsūm 230,000 skaitytojų. Žydų socialistinė inteligentija per metų metus rengė draugijai paskaitas, tuomi daug prisidėdama prie žydų darbininkų švietimo, jų samonės kėlimo ir kartu prie ugdymo ir stiprinimo pačios organizacijos. Ir ačiū tam šandien ta draugija yra išaugusi į milžinišką ne tik susielpimo, bet ir kultūrinę žydų organizaciją.

Bet kai po to pasaulinio karo visose šalyse išsimešė viršūn bolševizmo audra, draskydama ir ardydama visas darbininkų politines, ekonomines ir kultūrinės organizacijas, ji neaplenkė nepalietus ir šios žydų pašalpinės „Arbaiter Ring“ draugijos. Jau praėjusiais metais tos draugijos narių suvažiavime buvo nutarta kurti Rusijoje, Gomelyje, didelę žydų ligoninę. — Nutarta, kad kiekvienas draugijos narys ligoninės steigimui aukotų po vieną dolerį, taip kad aštuoniasdešimt keturi tūkstančiai narių tuoju sudėjo 84 tūkstančius dolerių, patį gi draugija iš savo išdo paskyrė 16 tūkstančių dolerių — ir bemažant ligoninės statymą, darbo pradžia sudaryta visas 100 tūkstančių dolerių.

Praeitų metų gruodžio mėnesį „Arbaiter Ring“ pildomai, ji taryba paskyrė du narius, A. Vainbergą ir R. Guskina, važiuoti Rusijon ligoninės statymo ir vietos sąlygoms patirti ir padaryti spartą su Sovietų valdžia. Delegatams buvo suruoštas gražus išleistuvių vakaras, kur irgi buvo daug kalbėta apie projektuojamą darbą ir duota važiuojantiems įgaliojimai įvairių patarimų.

Delegatai išvažiavo ir nuvyko Berliną. Berline jie turėjo gauti Rusų atstovybės vi-

žą ir leidimą įvažiuoti į Rusiją. Atstovybė jiems pasakė, kad leidimo ir vizos nėra dar gauta iš Maskvos — reikia palaukti. Jie laukia, ir po kiek laiko jiems pranešama, kad leidimas jau esąs gautas. Jie nueina atstovybėn, bet... jiems pasako vėl, kad leidimo dar nėra gauta. Kiek palaukę „Arbaiter Ringo“ delegatai telegrafuoja Maskvon Rusų Raudonojo Kryžiaus viršininkui Salovjovui ir gauna iš tojo atsakymą, kad leidimas ir vizas gausi, kad vizos nėra. Pagalios jie atsižinojo atstovybės raštine iš vieno asmens, kad nuo Amerikos komunistų esąs atsiųstas skundas, kad tuodu „Arbaiter Ringo“ atstovu yra socialistai, o todėl ne „blagonadežni“ Kominternui ir Kominternu teizėms. Tuomet žydų dienraščio „Forvertso“ korespondentas Singalevski ir to laikraščio redaktorius Cahan, kuris tuokart buvo Berline, pasiuntė kitą telegramą Maskvon žinomam chigagiečiui, buvusiam sindikalistų veikėjui Kriboščekovui (Tobinsonui) tuo pačiu reikalu, nuo kurio gavo atsakymą, kad „Arbaiter Ringo“ delegatams yra duotas leidimas įvažiuoti į Rusiją, bet Sovietų atstovybė Berline vis tiek vizos jiems nedavė.

Taip prabuvę kurį laiką Berline tie delegatai šių metų sausio 29 dieną sugrįžo atgal į Ameriką.

Komunistai toje žydų organizacijoje sudaro vos tryliką nuošimtį, bet jie savo spaudoje smeizė kiek įmanymai tuos atstovus, dagi, matyt, skundus siuntė Kominternui, ir įrodinėjo, kad draugija turinti pinigų pasiūti Sovietų valdžiai, o jau toji pati pastatysianti žydams ligoninę, kurią ji matysianti reikalinga būtų. O jeigu draugija nepasitiki Sovietų valdžia, tai, žirdi, geriau visai nereikia nei ligoninės, nei nieko. Ir jie veda smarkią agitaciją prieš socialistus, nepaisydami, kad del to draugija ir didžiausiai nukentėta.

Tai šitaip daro komunistai dagi pašalpinėse organizacijose. Lietuviai irgi turėtų būti atsargūs savo organizacijose nuo savųjų komunistėlių — bolševikėlių. Jie irgi kur tik gauna įlįsti, tuoju stengiasi susisukti sau lizdą, arba jei ne, tai suardyti, sudraskyti draugiją. Tokių pavyzdžių jau pakankamai turime.

Šapos Darbininkas.

Iš Rusijos gyvenimo

Kaunas, I. 25. (Musų koresp.) — Turėdamas Rusijoje savo pažįstamų, draugų, kartas nuo karto gaunu nuo jų laiškus. Tuose laiškuose jie paprastai parašo nors trumpai apie savo buiti ir esančias ten kainas.

Ką tik gavau laišką iš Gornelio, kuriame tarp kitko rašo, jog mėnesinės algos gautas 115 milijonų rublių, bet tragišventi esą labai sunku, nes reikalingiausios gyvenimui prekės ir maisto produktai labai brangu. Pavyzdžiui, rugių miltų pudui mokama 11,000,000 rublių, kvietinių miltų pudui 46,000,000 rublių, lašinių svarui 5,000,000 rublių, sviesto svarui 7 milijonai rublių, jautienos mėsos svarui 1½ mil. rub., 10 kiaušinių 6,000,000 rub., druskos svarui 500,000 rublių, pakuokas machorkos 800,000 rub., bulvių pudui 3,000,000 rub., vežimas malkų 35,000,000 rublių ir t. p.

Minėtojo laiško autorius gelžkelio dirbtuvių darbininkas; laiškas rašytas 15 sausio 1923 m.

Pažymėtina, kad laiškas siųstas per Maskvą, nes ant laiško konvorto atspausta Maskvos pašto antspauda. Tur but į Maskvą laiškus siunčia cenzuravimui.

Iš paduotųjų skaitlinių apie produktų kainas ir atlyginimą už darbą matyti, kad dabar sovietų Rusijoje darbininkų materialinė buitis šiek tiek pagerėjo. 1920 metais, kaip žinau, tas pats darbininkas per mėnesį teuzdirbdavo ligi 3,000 rublių, o rugienų miltų puodas kainavo net 10,000 — 15,000 rublių. Tačiau tokio gerumo, kaip mėgsta girtis bolševikai, toli gražu nėra, o tėra tik skurdas.

— Kauno darbininkas.

Perkuno laiškas

New York City,
Sausio 10, 1923.

A. C. W. of A. Liet. 54 skr.,
Brooklyn, N. Y.
Brangus Bureli: —

Jūs vėl teikiatės pakilti puolusi — sugelbėti mane, ir ne vien daugiešiantį šimtą dolerių padovanojote, bet net ir kambario klausime gavai prigelbėti man. O, geradėjai! Jūs del manęs — tai tas Samaritanas, kuris šimtmečius yra perstatomas svetui kaip pavyzdys žmogystės — žmogmylės, kuri ir šandien dar reikalinga, kaip teisybė. Kuomet ne laimės vilnių blaškomas, esu beveik visai bepagelbingas; kuomet net ir tie, su kuriais pirmiau brangiausiai draugais vadinamės, dabar — išskyrant tik keletą — jau nebeatmena manęs, ir kuomet rytojais apsiereiskia vis juodėnu, žodžiai šitiro yra perbieđni, idant šreikšti raminančią įtekę Jūsų malonės. Branginu, žmogmylis Bureli, branginu sąjauką kuoaugščiūsi, ir kiekvienam ir visiems nuoširdžiai lenkiusi dėka už dovaną.

Jei kas pereitą pavasarį būtų sakęs, kad dar žiemos gal lauksiu ir ilgiau prateksiu, gal nebūčiau manęs vertu nė nusišypsoti — po gaisro name ir, paskui, kilančių karščių taip buvau nusigyvenęs. Ir tiesa, likimas sunkus, jau sunkus. Perklumpu tankiai, o kartais per valandas stengiuosi, prakaustuoj, kol atsikeliu arba kas prikelia. Bet vis dar tarp varguolių. Ir vis po seno — „sveikas“, „gražiai“ išrodau, nieko neskauda, kada užsigavęs, lengvai sugiju. Bet, del

Pinigus Lietuvon Siunčiame

Doleriais ir Litais.

Mūsų Pinigų Siuntimo Skyrius Yra Išstobilintas Aukštame Laipsnyje ir patarnauja Lietuviams Kuogeriausiai.

Central Manufacturing District Bank

1112 W. 35th Street, Chicago.
Turtas virš \$7,000,000.00.

CUNARD

Lietuvon per 10 dienų
Vienatinis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinių laivų
AQUITANIA MAURETANIA 45,647 tonų 30,704 tonų
BERENGARIA
Apleidžia New Yorką kas Utarninkas. Greitas persidėmas Southampton. Lietuviai ypatingai lydimi.
(2ra kl. \$150.00) Karės tak. Piliava (3čia kl. 106.50) sai ekstr.
KELEIVIAI IŠ LIETUVOS sėda laivan Piliavoj važiuojant į Southamptoną ir ten persėda ant Milžinių laivų. Plaukia kas savaitę. Greičiausi laivai pasaulyje. Informacijų del kainų ir reikalingų dokumentų atvažiuojantiems keleiviams galite gauti nuo bileto agento. Reikalingai. Jų yra ir jūsų mieste arba apilinkė.
CUNARD LINE
140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

sukietėjimo nugaros, narių ir strėnų vielos, kojų jau visai nepakeliu ir silpstančiomis rankomis net nusiprausti, apsiereidyti ne visuomet bepajiegiu. Ypatinga priegelba jau vertikiai reikalinga. Bet vietos su priegelba tai baisiai brangios, tai ligoniais ir aplikantais užverstos. Žadama lačiaus prieglausti mane į prieglaudos namus (The Home for Incurables). Bet, sakoma, mėnesiai gali praslinkti, kol vakancija tiksis. Bėda. Bet tikiuosi. Ir taip užsilieku.

Rodosi, tuli mano „draugai“ — „mokytojai“ jus — jau labai bodisi manimi — žodžiu, ignoravimu, lengvai išpildomu prašymu, tai kurčiu nebijimu geidžia, idant nusižudytų. Bet... lai veidmainiai sau geidžia — nors ir speka dvidešimties arklų. Kol galima, ačiū Jūsų ir kitų varguolių pašalpai, aš menu gyventi.

Su nuoširdžia dėka ir linkėjimais, —

J. Perkunas.

243 East 14th St.,
New York, N. Y.

[Perkuno laiškas buvo pirmiau išspausdintas „Darbe“. Vienas to nelaimingo žmogaus draugų atsiųstas mums laiško kopiją su prašymu paskelbti jį ir „Naujienose“, savo laiškelį dar pastebėti: „Ištikrųjų Perkuno padėtis yra labiau apvertkinta, negu galima spręsti iš jo to laiško.“ — N-nų Red.]

PINIGAI

is
Town of Lake
LIETUVON

Town of Lake lietuviams artimiausia ir patogiausia įstaiga pasiuntimui pinigų Lietuvon yra Naujienų Skyrius, 1614 W. 46-th Street.

CONTAGIOUS

EVERYBODY IS JOINING THE OWLS

ELEKTRA

sviesa ir pajėga suvedama į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektrikų Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Ofiso Telefonas Central 4104 DR. H. A. BROAD Busto Telefonas Armitage 3209

VIDURMIESCIO SPECIALISTAS

Apskrita Chirurgija (operacijos) ir Moterų Ligos.

7 West Madison St., kamb. 1202. Kampas State gat.

Ofiso valandos: Nuo 3 iki 5 po pietų ir pagal sutarimą.

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

DR. A. J. BERTASIUS

PHYSICIAN IR SURGEON

3464 So. Halsted St.

Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v.

Nedėlio 9 iki 11 ryto

Tel. Boulevard 5913

Rezidencija, 3159 So. Union Ave.

Tel. Yards 1699

DR. F. MATULAITIS

8709 Jos. Campau Ave.

DETROIT, MICH.

Ofiso val.: 1—3 diena, 7—8 vak.

Tel. Market 6234, Market 4526

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisa 2201 W. 22nd St., kampas

Leavitt St. Tel. Canal 6222

Rezidencija 3114 W. 42nd St.

Tel. Lafayette 4988

Val. 1—4 ir 7—9. Ned. 10—12

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.

Tel. Kenwood 5107

Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto;

nuo 5:30 iki 7:30 vakare, ir

2816 So. Michigan Ave.

Tel. Victory 9082

Nuo 1 iki 3 val. po piet.

Telephone Boulevard 5052

DR. A. JUOZAITIS

DENTISTAS

Imama X-spindulių paveikslai.

Duodama Nitrous Oxid ir

Oxygen („gėsos“)

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vaka-

rei, Nedėlio nuo 10 iki 12 ryto.

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS

1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.

kampas 18-th Street

Phone Canal 0267

Telephone Yards 1532

DR. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas

Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. A. MONTVID

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas

25 E. Washington St.

Valandos: nuo 10 iki 12 ryto

Telephone Central 3362

1824 Wabansia Ave.

Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro

Rezidencijos tel. Kedzie 7715

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvių

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4601 So. Ashland Ave.

Val. 6 iki 8 vak.

Ofiso Tel.: Boulevard 7820

Namų Tel.: Lafayette 0263

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir

nuo 5 iki 8 vakaro

Nedėliomis ofisas yra

uždarytas

DR. V. A. ŠIMKUS

Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris

3261 South Halsted St.

Tel. Boulevard 5052

Val. 10—12 A.M. 1—3 ir 6—9 P.M.

Ned. 10—12 A.M.

Residence Canal 2118

DR. P. Z. ŽILVITIS

Gydytojas ir Chirurgas

3243 South Halsted St.

Tel. Boulevard 7179

Rezid. Tel. Fairfax 5574

Chicago

DR. P. Z. ŽALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 11 iki 4 po piet,

6 iki 9 vakaro

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

1821 So. Halsted St.,

Kampas 18 ir Halsted St.

Pirmas
J. P. VARKALA & CO.
PUBLIC ACCOUNTANT
AUDITOR-ius
Ofisai:
3241 So. Halsted Str.,
203 Dearborn St.,
Chicago, Ill.
Telefonai:
Boulevard 5066
Harrison 6872

KODEL LIETUVIAI KELIAUJA ANT ROYAL MAIL LINIJOS LAIVŲ

DELTO, kad ROYAL MAIL LINIJOS laivai yra puikūs ir geriausiai įtaisyti garlaiviai, ypatingai Trečios Klesos pasažieriams. Trečios Klesos keleiviai gauna puikius kambarius su geriausiais patarnavimais.

ROYAL MAIL LINIJA užlaiko savo ofisus Kaune, Vilniuje, Rygoje, Liepojoje, Hamburge ir kituose Europos didesniuose miestuose.

DEL TAMSTOS paties parankumo ir kelionėje gerumo, piik laivakortes sau ir savo draugams į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką ant ROYAL MAIL LINIJOS laivų nuo vietinių Lietuvos Agentų, arba kreipkis į ofisą.

ROYAL MAIL STEAM

PACKET CO.,

117 W. Washington St.,

Chicago, Ill.

\$50 \$60 \$70
„Koppenheimer“ „L“ sistemos
kiti gerai žinomi PLOŠČIAI

Jūsų Pasirinkimui

\$27.50

Kiekvienas plokštis turi but par-

duotas be atsižurėjimo į pelną ar

nuostolį. Kiti plokščiai visų pageldau

jamų gelumbių, spalvų ir petriųjų, vė

liausių ir senovinių madų \$10.95, \$16.

95 ir \$22.50.

Vyrams ir Jaunuoliams garnitūra

1 ir 2 kelnėmis \$13.50, \$18.50, \$22.50

\$27.50, \$32.50 ir \$37.50.

S. GORDON

(Pristatytas Smulkmenų Prekybai)

1401 S. Halsted St., 739 W. 14 St.

Atdara kasdien, vakarais ir

semtadieniais

DETROIT, MICHIGAN

West 1394 Heml. 6678

WM. J. STOLL CO.,

J. Balchunas pagalbininkas

(arba asistentas)

GRABORIUS

1029 — 25th St., 9509 Cardoni

Detroit, Mich.

G E R B Naujienų skaitytojos ir skaitytojų

prašomi pirkinčių reikalav

citi ir tas sankrovas, kurios

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:	
Chicagoje — pašto:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per nešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Savienyose Valstijose ne Chicagoje	
pašto:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsienio:	
(Atlyginata)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Pinigus reikia siųsti pašto Money	
Orderiu, kartu su užsakymu.	

Ar kunigai be melo negali apsieiti?

Chicagos "Draugas" peritą penktadienį, pasakodamas apie penkerius Lietuvos nepriklausomybės metus, redakciniame straipsnyje parašė, kad Lietuvos socialdemokratai tik 1920 metais ėmė remti Lietuvos nepriklausomybę.

1918 m., kai Lietuva tapo paskelbta nepriklausoma valstybe, visi Lietuvos socialistai, girdi, buvo priešingi. Sekančiais metais socialistai liaudininkai "jau prisidėjo", bet socialdemokratai "dar ne". Bet 1920 m. jau ir socialdemokratai "dalyvavo".

Šita "Draugo" pasaka yra begėdiškas melas, kadangi jau po Lietuvos nepriklausomybės deklaracija, kuri buvo priimta vasario 16 d. 1918

m., stovi Lietuvos socialdemokratų vado, drg. St. Kairio, parašas. Be to, yra faktas, kad socialdemokratai buvo pirmutinę partiją Lietuvoje, kuri iškelė kara laikui Lietuvos nepriklausomybės obalsį.

Dar 1916 m., kai Lietuva buvo po vokiečių okupacija, Lietuvos socialdemokratai ėmė skieisti miniose tą mintį, jogei Lietuva turi nuversti visokį svetimą jungą ir patapti nepriklausoma. Tas pats drg. St. Kairys, apie kurį minėjome augščiau, 1916 m. vasarą eilėje straipsnių, tilpusių "Naujienuose"

O ką darė Lietuvos kunigija ir kunigų partija tuo laiku, kai socialdemokratai šaukė minias kovon už Lietuvos nepriklausomybę? Jie svajojo apie sudarymą "kriščiūniskos monarchijos, amžiniais ryšiais sujungtos su Vokietija". Jų vadas, vyskupas Karevičius, net i Vokietiją važinėjo derėtis su kaizerio valdžia delei to plano įvykinimo!

Taigi ar "Draugo" redaktoriui, kun. Česaičiui, ne gėda šitaip falsifikuoti istoriją? Ar kunigai negali apsieiti be melo ir šmeižto?

Kodel tenkai laiko Vilnių?

Vienas Chicagos "Tribune" korespondentas iškelia naują teoriją išaiškinimui to fakto, kad Santarvė per trejetą metų atidėjo Klaipėdos krašto klausimo išsprendimą. Pasak jo, Santarvė norėjo tol neduoti Klaipėdos karšto Lietuvai, kol pastaroji nesutiks prižinti Lenkijos pretenzijas užgrobtame Vilniaus krašte. Tik klaipėdiečių sukilimas ir pavojus karo, i kurį galėjo buti įtraukta ir Rytų Prūsija (atskirta nuo Vokietijos Dancigo koridorium) prispyrė Santarvę toliaus nebe-

trukdyti Klaipėdos krašto susijungimo su Lietuva.

Bet kodel Santarvė nori, kad Vilniaus kraštas pasiliktų lenkų nagauso, kuomet visi gerai žino, kad lenkai pasigrobė jį neteislingai, ir net Tautų Sąjunga tą jų žygį pasmerkė?

Minėtasai korespondentas sako, kad Santarvės planas buvo taip padalinti kontorlę ant gelžkelių, kurie jungia Rusiją su Vokietija, kad jiedvi negalėtų laisvai susisiekti tarp savęs, jeigu Lietuva ir duotų tam savo sutikimą. Stambi geležinkelų šaka, jungianti Rusiją su Vokietija, eina per Dvinską ir Vilnių. Nuo Vilniaus ji suskyla i dvi linijas, kurių viena eina per Kauną, o antara per Gardiną — ligi vokiečių sienos ir toliaus i Insterburgą ir Karaliaučius.

Šitos geležinkelų šakos tapo suskaldytos taip: Dvinską teko Latvijai, Vilnius ir Gardinas — lenkam, o Kaunas — Lietuvai. Jeigu dabar Lietuvai padarytų sutartį su rusais ir vokiečiais, tai juos dar visviena skirtų didelį žemės plotą, kurio geležinkeliai randasi svetimos rankose. Per Dvinską negalima įvažiuoti geležinkeliu i Lietuvą be latvių leidimo. O jeigu latviai pat pat, kaip ir Lietuva, prisidėtų prie rusų ir vokiečių sutarties, tai ant kelių dar stovėtų Vilnius ir Gardinas, kuriuos valdo lenkai.

Vilniaus krašto atidavimas lenkam tuo budu yra niekas kita, kaip Santarvės sugalvotas planas atkirsti susisiekimą tarp Rusijos ir Vokietijos. Nėra abejonės, kad vyriausias to plano autorius ir vykintojas yra Francija. Labai galimas yra daiktas, kad ir lenkų Želigovskis veikė su Francijos žinia ir pritarimu.

Bet kaip negudri tuomet pasirodo diplomatija Rusijos bolševikų, kurie Rygos su-

tartyje pripažino lenkam teisę laikyti užgrobtąjį Vilniaus kraštą ir dar, be to, nutiesti "koridorių" palei rytinę Lietuvos sieną ligi pat Dvinsko. Nusileisdami lenkam šiam punkte, bolševikai patarnavo imperialistiniams francų tikslams, atkreiptiems prieš Lietuvą ir prieš Rusiją.

Vilnius yra imperialistinės francų strategijos auka, ir jisai bus išvaduotas tik tai tuomet, kai Europos imperializmas bus nugalėtas.

Apžvalga

DARBO PARTIJA TURI GALIAUSIŲ ATSTOVŲ PARLAMENTE.

Praeitą antradienį atsidarė Anglijos parlamentas. I parlamento rūmus buvo įleistas ir vienas amerikietis, p. George Ladd Munn. P. Munn esąs labai akylus žmogus, daug pasaulio matęs. Jisai "The Chicago Daily News" korespondentui, Hal O'Haherty, šai ką papasakojo apie parlamento atidarymą:

"Mano domę ypač atkreipė darbo partijos vadų nepaprastą gabumą ir jų išmintis. Jie dėstė savo mintis aiškiai, su didele precizija ir iškaltinumu. Jų kalbos buvo luotos nuo skamblių frazių, kurių buvo galima tikėtis iš darbo klasės atstovų.

"Nežiūrint mažo asmeninio atsinešimo i darbo partiją ir jos idealus, aš buvau priverstas pripažinti tą faktą, jog opozicijos kalbos buvo nepalyginamai geresnės, negu valdžios atstovų.

"Aš pastebėjau, kad darbo partijos vadai moka labai mandagiai vesti debatus ir tuo duoda puikų pavyzdį savo karštesniems draugams. Retkarčiais pasigirdavo ir aštrių pastabų. Kai kurie darbo partijos atstovai, matoma, nebegalėdavo susivaldyti.

"Besiklausydamas premjero Bonar Law'o kalbos, aš įgavau įspūdžio, kad jis yra labai sąžiningas ir rimtas žmogus.

Bet jam toli gražu iki J. Ramsay McDonaldo, kuris turi nepaprastu gabumu kalbėti. Herbert Asquith'o kalba buvo labai menka, bespalvė, be jokio gyvumo, pašvęsta partinių nesusipratimų gyvildinimui. Jis, kaip kalbėtojas, ne tik daug žemiau stovi už McDonalda, bet ir už Law'a.

"David Lloyd George atrodė visai nežymiu naujų parlamento pažiūrų rinkinyje. Aš tikėjau, kad jo didelė asmenybė net minioje išsiskirs, bet pažinti jį tegalėjau tik po ilgo stebėjimo.

"Budamas koridoriuje aš žiūrėjau i pro šalį einančius lordus. Daugelio jų senumas ir menkumas man ypač metėsi akysn. Tik markizas Curzon, ašsenio reikalų ministras, buvo vienas iš labiau patraukiančių asmenybių.

"Lordų buto narių silpnumas atrodė simboliu to, jog tos įstaigos galia nuolat nyksta."

Taip kalba žmogus, kuris pirmą kartą duoda supratimą, jog Darbo Partijos politikai jis ne prietaria. Nežiūrint to, jis priverstas yra pripažinti, jog parlamente Darbo Partija turi gabiųjų žmonių, prieš kuriuos net "genialingas" Lloyd George atrodė baltsganu.

AUKSAS IR REPARACIJOS MOKESNIAI.

Jungtinių Valstijų kontrolierius neseniai paskelbė, kad visame pasaulyje esą \$9,000,000,000 vertės aukso. Pusę to aukso turinės Jungtinės Valstijos. Tame, kontrolieriaus manymu, ir esanti visa blogybė. Kol tas aukšas nebusis proporcingiau tarp valstybių padalintas, tol negalima tikėtis normalių laikų.

Aktyvaizdoje to fakto, idomu pažiūrėti i Veysalės sutartį. Sulig tą sutartinį, iš Vokietijos reikalaujama \$33,000,000,000. Delei to Arthur Brisbane daro tokią pastabą:

"Jeigu visame pasaulyje tėra tik \$9,000,000,000 vertės aukso ir pusę to priklausio Jungtinėms Valstijoms, tai kokiū budu buvo galima tikėtis, kad Vokietija pajęs atimkėti \$33,000,000,000?"

Bet tas klausimas žinoma, ne-kvaršina galvų francų džingoms, kuriems rupi Vokietiją pasąžiningas ir rimtas žmogus.

Lietuvos Mokytojų Suvažiavimas.

(Naujienuos koresp.)

1923 m. sausio mėnesio 4-6 d. įvyko Kaune Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas. Dalyvavo 39 atstovai, Centro valdyba ir 34 svečiai.

Centro valdybos pirmininkas B. Žygelis atidarė suvažiavimą ir pasiūlė išrinkti prezidentą. Tapa išrinkti: Lastas, Kupčiūnas, Vasiliauskas, Ruzgas, Papeckis ir Levinas.

Suvažiavimą sveikino: Valstiečių liaudininkų frakcijos vardu Staigaitis, Valdininkų sąjungos vardu — Buračas, Lietuvos socialistinio jaunimo vardu — Serbenta, Lietuvos Socialdemokratų partijos vardu — Plečkaitis, Valstiečių liaudininkų partijos vardu — Strimaitis, Jaunio sąjungos vardu — Zagorskis ir Seimo darbininkų kuopų frakcijos vardu — Valiūnas. Visi sveikintojai nurodė, kad kovai su klerikalų daugumos sauvale už laisvą pasaulinę mokyklą reikia jungti visos paiegos. Visi žadėjo Sąjungą remti ir linkėjo jai pasekmingos darbo-tės.

Centro valdybos pirmininkas padarė pranešimą iš Valdybos darbuotės. Iš pranešimo paaiškėjo, kad Sąjunga turi skyrius visose Lietuvos apskrityse. Pastaraisiais metais įsikūrė skyrius net ir Utenos apskrityje, kur pažangioji mokytoja terorizuojama kunigo Butvilos ir žvalgybos. Universiteto klausimu pereitųjų metų sausio mėnesio 15 dieną buvo sušauktas visuomeninių, profesinių, partinių ir kultūrinių organizacijų pasitarimas, išnešta rezoliucija ir padaryti atitinkami žygiai universiteto įkūrimo reikalui. Buvo įrengti treji vasaros kursai liaudies mokytojų, kurie turėjo gero pasisekimo. Išnuomos Kėdainių dvaras, kuriame manoma įsteigti mokytojų seminariją, mokytojams-emeritams koloniją, pavyzdinga darbo principo mokykla ir t. t. Jau dabar dvare įrengtos šios įstaigos: darbininkų vaikams mokykla, darbininkams vakariniai kursai ir biblioteka-skaitkla.

Del bendros mokytojų padėties pranešėjas nurodo, kad Sąjungos nariai — mokytojai visokiais budais persekiojami ir be jokių pamatų apkalbinimų kišami i Koncentracijos stovyklą. Suvažiavimas išrinko Plečkaitį, Žygelį ir Stelmoką internuoti mokytojų padėčiai iširti ir pavedė jiems daryti žygius jų paliosavimui.

Suvažiavimas, išklauses Centro Valdybos pranešimą, perėjo prie svarstymo kitų dienotvarkės punktų.

Pradedamųjų mokyklų įstatymas.

Referuota Kupčiūnas. Referentas smulkiai išnagrinėjo įstatymą ir nurodė jo pamatinius trukumus, bet susirinkimas nutarė smulkiai jo nenagrinėti, nes tai užimtų daug laiko ir padarė šį nutarimą: Iškelbti protestus per valsčių ir Apskričių tarybas, visuomenines ir profesines organizacijas, pabrėžiant spaudos blogas ir kenksmingas gyvenimui to įstatymo puses, einant iki stieko už laisvą mokyklą, susitarus su profesinėmis ir kitomis organizacijomis.

Algų klausimas.

Po to buvo svarstytas mokytojų atlyginimo klausimas ir priimta sekanti rezoliucija: Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas paveda Centro Valdybai kontakte su kitomis profesinėmis sąjungomis stengtis pakelti mokytojų algas sulig esamojo brangumo.

Kultūros ir švietimo reikalams fondas.

Tą klausimą referuoja Lastas. A. Lastas nurodo i tai, kad klerikalai stengiasi užgriebti visas mokyklos įstaigas, visokiais budais stengiasi pakenkli vystymuisi pažangios mokyklų. Svarbiausia kliūtis tokioms mokykloms kurti tai namų stoka. Referentas siūlo sukurti mokyklų namams statyti tam tikrą fondą. Lėšų i fondą galima busi surinkti rengiant paskaitas, spektaklius, lenkant aukas ir t. t. Žygelis nurodo, kad mokykloms butų

(Tęsa ant 5 pusl.)

L I T E R A T U R O S A T K A R P A

Kaip Lėčių žemės vidaus ministerijos visos musės išdvėsė.

(Pasaka)

1919 metais Lėčių žemėj buvo lytinga vasara ir priviso mūsų kiek nereikia. Jų buvo pilna ne tik dvarų kumietynuose, kaimuose, priemiesčiuose, kur vargingieji žmonės gyvena, bet ir Lėčių sostinės gatvėse, viešose aikštėse, net turtingųjų žmonių namuose, net to krašto ministerijose. Lėčių milicijos buvo pastebėta, kad daugiausia mūsų spiedavos ties Darbo ir Socialės Apsaugos Ministerija, kur dažnai lankosi prasti žmonės, ir Pramonės Ministerijoje, kuomet pasklydo žinių, kad ten gauta iš užjūrio daug cukraus ir žadama virti marmeladas.

Musės, kaip musės, jos pirmučiausia puolė valgomuosius daiktus ir del tos priežasties pasidarė Lėčių žemėj didelis pragyvenimo brangumas. Sakysim, lašinių svarui reikėjo mokėti iki 16 auksinų. Bet didžiausi Lėčiams nelaimė atėjo, kad ir nuo mūsų, bet visai iš kito galo.

Musės — įkirus ir dabartinei visuomenės tvarkai pavojingas sutvėrimas. Ji nepripažįsta privačio nuosavybės ir šeimų.

*) Lėčiai to krašto gyventojai delto vadina. Kad jie yra nepaprastai ramūs, taikūs, lengvai bent kam pasiduoda, mėgsta kiekvieną darbą rydlenai atidėti ir delto su visu kuo vėluojasi. Net i savo susirinkimus jie visuomet visa valanda vėliau ateina, kaip reikta.

nos, gyvena komunomis, nieko nedirba, jokių įstatymų nepildo ir negerbia šimtmečiais nustatytų papročių. Ji nepripažįsta jokios valdžios, ardo visuomenės tvarką ir net žvalgybos Skyriaus nesibijo — jo visi langai mūsų nutupėti.

Musės visur kelia nerimą ir keršą. Man, Raului Kemekliui, jau nuo seniai tyrinėjant jų ypatybes, teko pastebėti, kad ten, kur jų ypač daug, teko kaip dvarų kumietynuose, fabrikuose ir žydų biednuomenės gyvenamuose kvartaluose, patys žmonės užsikrečia klasių kovos obalsiais, darosi nramūs ir linkę ardyti nustatytą tvarką. Lėčių žemės žvalgybos Skyrius matomai nežinojo tos mūsų ypatybės ir del tos priežasties jų kraštą ištiko didelės nelaimės. Juo daugiau veisėsi ten mūsų, juo daugiau darėsi netvarkos. Ypač vargingieji žmonės, amžinai mūsų apstėsti, užsikrėtė atkarumu, virto akiplėšos, pradėjo savo valdžios nebegeberti ir sakyti, kad jie tokie pat, kaip visi žmonės. Žodžiu, Lėčių žemėj ėmė plėstis bolševizmas.

Kuomet vienos mūsų erzino Lėčių žemės varginguosius žmones, kitos, apėdusios ministerijas, šliaužėjo valdininkams po veidus ir plikas kaktas, gadino jiems nervus, kai kuriems prilįždavo nosin, ir del tos priežasties valdžia darėsi žmonėms vis nesukalbamesnė ir neprieinama. Suprantama, kad krašto padėtis nuo tokių santykių tik blogėjo.

Didžiai susirupino to krašto prezidentas ir visa valdžia ir, atšaukę pas save Krašto Apsaugos ministerį, įsakė jam, kad imtusi visų priemonių pavojingam apsiėiskimui naikinti. Krašto Apsaugos ministeris buvo griežtas, karingas, bet ir guduris žmogus. Jis gerai žinojo, kad daug lengviau sumušti bolševikų atėjūnai, kaip

išnaikinti bolševizmas savo žmonių tarpe, ypač, kad ir jis negalėjo jokiū budu suprasti, iš kur bolševizmas kyla. Taigi, norėdamas atsikurti nuo savęs sunkų darbą, jis ir sako prezidentui ir visai valdžiai: "Gerbiame! Bolševizmas — tai yra vidutinė visuomenės liga; todėl kelti prieš jį kovą yra ne mano, bet Socialės Apsaugos ministerio pareiga". Sutiko visa valdžia su gūdrū Krašto Apsaugos ministerio pasakymu ir paliepė Socialės Apsaugos ministeriui kautis su bolševizmu.

Susiraukę Socialės Apsaugos ministeris, gavęs tokį įsakymą, iš rūpesčio pypkė užkūrė. Ruko sau ir galvoja. Neišrukė ne pusės pypkės ir jau rašo valdžiai tokį atsakymą: bolševizmas, girdi, delto pas mus kyla, kad darbo žmonės badą kenčia; reikia jie papenėti, tai tuomet ir bolševizmui busias galas. Gi penėti žmones privačią Tiekimo ir Maitinimo ministeris.

Mato prezidentas ir visa valdžia, kad ir Socialės Apsaugos ministeris teisybę sako ir duoda Tiekimo ir Maitinimo ministeriui įsakymą alkanus žmones penėti.

Sujudo kaip įdurtas ir Tiekimo ministeris. Jam valdžios buvo pavesta penėti visos Lėčių armijos. Tas armijų intendantas, kaip kiaušas maišas, niekuomet nebuvo sofus, nors viso ko gaudavo vagonais ir kasdien vis daugiau reikėdavo. O iš kur buvo daugiau imti? Lėčių žemės dvarininkai, tik ką iš Rusų grįžę, patys vaikščiojo perkare. Mažieji ukininkai savo duoną vaikams supenėjo, stambesnieji spekuliantams pardavė, ar taip paslėpė, kad ir šv. Žitos žandarmėrija nesurastų. Va ir sako Tiekimo ministeris prezidentui ir visai valdžiai: "Pašarykit, sako, kad stambus mūsų ukininkas pamiltų Lėčių žemės laisvę ir savo artimą labiau, kaip savo kumelę,

tuomet, sako, penėsiu alkanus," — mat jam labai nesisekdavo arklų rekvizicijos. "Kitaip, sako, neišteksiu duonos nė armijos, kils bolševizmas tarp kereivių, o tuomet, sako, ateis ir mums finis, galas paskutinis."

Nuo tų gailių žodžių sukruto prezidentas ir visa valdžia: tik Finansų ministeris tyli, kaip prakrikštytas, — mat neturi iš ko orderių apmokėti.

Va ir sako prezidentas: "Mandriom kalbom galo nebus, o darbas stovi. Tu, Apsaugos ministeri, sako, turi savo rankoj visą ginklo galią; iš tavęs reikalauju, kad Lėčių žemėj butų tvarka. Kaukis pats vienas su bolševizmu."

Pakilo Apsaugos ministeriui patriotinio jausmo kunkulas iš vidurių gilumos ir gale gerklės atstojos. Pasistojė jis savo vietoj, trenkė kumste stalo lenton, net Valstybės Kontrolė sužiuro, — kam, vadinasi, valdžios turtą gadini — ir paklausė:

—Ar galiu, sako, iš kulkosvaidžių šaudyti, iš aeroplanų bombas sviesti, iš po žemių minomis plėšyti? Ar galiu, sako, visą valdžią imti i savo rankas?

Nusigando tų žodžių prezidentas ir visa valdžia ir sužiuro i Teisingumo ministerį, ką tas pasakys. O Teisingumo ministeriui iš nerimo net akiniai dumais paėjo ir nemato jis, kame teisybė ir kame ne. Tik jaučia visas jo kumas, kad jeigu Lėčių žemė "ginklo gale" valdys, tai jo teisingumas vaikščios pamuštom kojom ir bėgte bėgs iš kelio komendantams pravažiuojant.

Tat ir sako jis pagalvojęs ir labai at-sargiai:

—Iš vienos pusės galima, iš kitos — nelabai.

Suprato Apsaugos ministeris, kas jam daryti i tuojau paskelbė visoj Lėčių žemėj karo stovį, — vadinasi, be komendantų leidimo kvėpuoti negali. Po to sušaukė jis savo kabinetą visus komendantus, adjutantus ir intendantus, visą nerikiuotę ir leitenantus, kurie frontan nepateko ir sako jiems:

(Bus daugiau)

Meva

Ziema.

Pusnį neša, pusnį kloja. Ant pusnyno vėjo suolis, Ore krintančios lakioja Nesuskaitomos snieguolės.

Lyg ką rustaus sugaivoje Stovi gluosnių baltos glitos, Ir langeliais asaroja Bakūžėlės užpustytos.

Kad apšviečia giedras rytas Žemės plotų rubą naują — Juodberėlis pakinkytas Nusizvengęs nerimauja.

Tik giružė apšarmojus Stovi šaltyje sustirus, Tik dirvužė be artojaus Užpustyta ir apmirus.

Pusnį neša, pusnį kloja Vėjas — amžinas skraiduolis, Ore krintančios lakioja Nesuskaitomos snieguolės.

Lietuvos Mokytojų susivaižiavimas

(Seka nuo 4 pusl.)

trukumas jaučiamas tiek provincijoj, tiek Kaune, ir kad Centro valdyba jau nutarusi rūpintis namų statymu Kaune. Suvažiavimas karštai tam priitarė ir pavadė Centro Valdybai pagaminti Fondo įstatus.

Einamasis momentas.

Einamuoju momentu vienas balsai priimta ši rezoliucija: Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos suvažiavimas sausio 4-6 dienų 1923 metų, kalbėdamas einamuoju momentu, randa, kad mokytojams susidariusi Lietuvoj nepakenciamą padėtis:

1. Kada klerikalų politinį viešpatavimą, laizymas darbo žmonių laisvės, buto, asmens, žodžio, spaudos, profesinio ir politinio organizavimo, pasiekė ligi šiol negirdėto laipsnio;
2. Kada mūsų šalyje begėdiškiausiu būdu net pamatiniai valstybės įstatymai ypač lauzomi dėl siaurų partinių arba kastinių reikalų;
3. Kada šeiminkauja žvalgyba, komendantai ir milicininko kumštis;
4. Kada vis dar tebėra nepanaikintas karo stovis, karo teismai, mirties bausmės;
5. Kada mūsų draugai mokytojai ir kiti be jokių pamatų kaltinami sodinami koncentracijos stovykloj;
6. Kada klerikalų seimo daugumos priimtasis pradžios mokyklų įstatymas griauia krašto mokyklą, kaip švietimo įstatymą;
7. Kada švietimo ministerija su savo valdininkais visai be priežasties kilnoja ir net pavaro mokytojus iš užimamųjų vietų, sulaukia algas ir tt.

Esant tokioms apylostoms yra užkertamas kelias laisvos, pasaulinės, visiems priimanamos mokyklos ir plataus liaudies švietimo, todėl suvažiavimas, griežtai smerkdamas tokią padėtį šalyje, reikalauja:

1. Tuojau panaikinti karo stovį ir mirties bausmę;
2. Užtikrinti asmens, žodžio, spaudos, susirinkimų ir organizavimosi laisvę;
3. Pakeisti pražūtingą konfesinio pobūdžio pradžios mokyklų įstatymą ir šiandieninį švietimo ministerijos elgesio sistemą su mokytojais.

Suvažiavimas šiumi nurodo Lietuvos visuomenei ir darbo žmonėms ir taji pavoju, kuri neša klerikalų oligarchijos viešpatavimas, ir kviečia kelti savo balsą ir jungti jėgas kovai už tikrai demokratingo tvarkos ir laisvos mokyklos įvedimą Lietuvoje.

—Botagas.

LIETUVON—

užrašykite savo gimines ir pažįstamies NAUJIENAS. — Lietuvos žmonės Amerikos Naujienas labiausiai mėgsta.

CHICAGOS ZINIOS

Rusų Opera

Šios savaitės programos.

Šiandie Auditorium teatre prasideda Rusų Operos sezonas. Šią savaitę duodamos sekamos operos:

Šiandie — Čaikovskio "Pique Dame", su artistais: Mashir, Borskaya, Valentina, Osipova, Daniloff, Panteleeff, Radeff ir direkt. Fuerst.

Antradienį — Moussorgskio "Boris Godunov", su artistais: Šaliapin, Panteleeff, Dneproff, Svetloff, Tulchinoff, Rasvolskaya, Mirovich ir direkt. Fireisky.

Trečiadienį — Dargomyžskio "Russalka", su artistais: Mashir, Valentina, Ivanova, Rusanowsky, Karlash, Hranowsky ir direkt. Vasileff.

Ketvirtadienį — "Boris Godunov", su Šaliapinu ir kitais tais pačiais artistais.

Penktadienį — "Carmen", su artistais: Borskaya, Mashir, Daniloff, Panteleeff, Tulchinoff ir direkt. Vasileff.

Šeštadienio dieną — "Boris Godunov" su Šaliapinu ir kitais tais pačiais artistais.

Šeštadienio vakarą — "Czars Bride", su artistais: Kazanskaya, Borskaya, Pavloskaya, Panteleeff, Buzanowsky, Karlash ir direkt. Fiveisky.

Sekmadienio vakarą — "The Jewess" su artistais: Gusieva, Ivanova, Buzanowsky, Svetloff, Hranowsky, Tulchinoff ir direkt. Vasileff.

Bolševikų "prakalbos"

Vasario 15 d. Mildos svet., mūsų bolševikai surengė "prakalbas" — apšmeižti Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovą Bielinį ir "Naujienu" redaktorių Grigaitį.

Pirmininkas Mizaras pasakė, kad čia socialistai iš L. S. S. (aplenkė L. D. L. D. 19 kp.) surengė prakalbą Grigaitiui ir Bielinui, kuriems buvo duoti klausimai, delko Grigaitis pašaukęs policiją, kuri išvaikė juos (bolševikus). I tą jų melą jau buvo ankščiau atsakyta, kad Grigaitis buvo visą laiką ant platformos, o policiją pasiuntė komitetas ir tik po to, kai bolševikų triukšmo nebuvo galima geruoju sustabdyti.

Pristatytas "kalbėti" "Vilnės" redaktorius Andriulevičius, kurs savo neprasta būrė mēginio "kritikuoti" Grigaitį ir Lietuvos darbininkų atstovą Bielinį.

Bet juk laikraščius skaitant tieji žmonės žino, kad komunistai, nuo laiko atsiradimo, užsiima šmeižimu savo nuomone priešingų žmonių ir iškraipymu dalykų. Jie išvadiavo socialistus šio kiais ir tokiomis — kam jie dalyvauja rinkimuose ir eina į parlamen-

tuš. Dabar tie patys komunistai sutvėrė savo politinę partiją ir ragina darbininkus dalyvauti rinkimuose ir eiti į parlamentus — geria savo pačių spaudalus. Trumpai pasakius, mūsų komunistai šiandie mainikauja komunizmo principais taip, kaip kitados Lietuvoj čigonai arkliams.

Andriulevičius melavo, kad socialistai nunešė L. D. L. D. pinigų, nors jis pats gerai žino, kad L. S. S. namo ir L. D. L. D. pinigai yra teismo rankose. Jis žino gerai ir tai, kaip jis pats ir kiti komunistai suka, kad jie geriau eisių į buržuazinį teismą dėl tų pinigų negu geruoju pasidalyti su socialistais. Jų nuomone, geriau tie pinigai būna išleisti bylinėjimuisi, bėgti darbininkų reikalams — apšvietai, kulturai ir kitiems.

Dar melavo Andriulevičius apie L. S. S. 4 kuopos knygyną, kurį socialistai išvogę. Bet p. Andriulevičius pamiršo, kad L. S. S. 4 kuopos knygynas buvo įsteigtas tada, kada toj kuopoj buvo tik septyniolika ar mažiau žarių, kurie daugumą tų knygų suaukavo. Tas knygynas buvo įsteigtas keliolika metų prieš bolševizmo epidemijos atsiradimą. Kai bolševikai paniekino socialistus, tai šie savo trisius įsteigtą knygyną ir pasilaikė. Kas dirba, juk tam ir darbo vaisiai priklauso.

Ant galo tas "kalbėtojas" šmeižė drg. Bielinį. Bet juk prakalboje buvusieji žino, kad Bielinis nelietė mūsų komunistų, bet pašventė visą laiką aiškinimui ekonominės ir politinės padėties Lietuvoj. Bolševikų "prakalbos" tuo ir užsibaigė.

— A. K.

Lietuvių Rateliuose

Biznierių susirinkimas

Serėdos vakarą Mildos svetainėje, Chicago Lietuvos Lietuvių Klaipešos Komitetas sušaukė biznierių susirinkimą. Iš priežasties didelio šalies susirinko tikslai apie 30 biznierių. Chicagoje skaitoma apie 800 lietuvių biznierių. Kad ne šaltis, susirinkimas būtų buvęs daug skaitlingesnis, nes buvo matyti iš susirinkusių upo, kad jie geidžia visur ir visados dalyvauti visuomenės reikaluose ir bendrai su visais dirbti; bet ant nelaimės ilgos valandos įstaigos darbo jiems neduoda progos dalyvauti viešose susirinkimuose ir buti veikliais darbuotojais.

Daugelis iš susirinkusių išreikšė pagidavimą prigulėti prie "Lithuanian American Chamber of Commerce", kuri neseniai Chicagoje susiorganizavo, bet nusiskundė, kad nežino kur ir pas ką kreiptis. Iki šio laiko apie tos draugijos gyvavimą beveik nieko nebuvo rašoma laikraščiuose, o i tokią draugiją kiekvienas biznierių geidžia prigulėti, kur susisipietę galėtų daug daugiau prisidėti visuose reikaluose.

Šiame susirinkime šie biznierių aukavo Klaipešos gelbėjimui:

S. L. Fabijonas, 809 St. St. (kavinė) \$25.00
J. Mockeliunas, 841 W. 33 Str. (kavinė) 25.00
Adam Grigas, 3114 So. Halsted St. (real estate) 25.00
V. Kuchinskis, 949 W. 34th St. 20.00

Jonas Jokantas, 4138 Archer Ave. (namų statymo kontraktorius) 5.00
J. Petrauskas, 3248 So. Halsted St. (drabužių krautuvė) 10.00
Jonas Witche, 616 W. 13 Str. (real estate) 25.00
A. J. Mosgeris, 3108 So. Halsted St. (furnishing goods) 5.00
Peter Polliulis, 3202 So. Halsted St. (Restaurant) 15.00
Klem. Widzes, 750 W. 33rd St. 5.00

S. Slazas, 718 W. 18 Str. (drabužių krautuvė) .. 2.00
S. M. Skudas, 1911 Canalport Ave., (graborius) ..5.00
K. F. Fillipovitch, 751 W. 31 Str., (real estate) Liet. Paskolos Bonas 50.00

Viso aukų 217.00

N. C. Krukonis, Chicago Lietuvos Klaipešos Komiteto Iždininkas.

Cicero žinios.

Nesekmingas balius.

Vasario 11 d. Draugystė Lietuvių Tvirtybė suruošė balių Lietuvių Liuosybės svetainėje. Pereitą metą tos pačios draugystės ir pačioj svetainėje balius buvo daug sekmingesnis. Kodel taip įvyko šiemet?

Turbut delto, kad tą sekmdienį vietos kunigas graudeno per pamokslą, kad katalikai nekojos nekeltų i Lietuvių Liuosybės svetainę. Prie minėtos draugystės priguli visi katalikai ir klausydami kunigo i balių nėjo. Žinoma, taip pasielgė ne visi — tik fanatingesni. Mat kunigas su davatkomis pyksta, kad jie neturi tokios dailios svetainės. —Teisingas.

Ką veikia direktoriai. Visi jau žino, nes buvo "Naujienuose" paskelbę Lietuvių Liuosybės Bendrovės direktoriai, kurių yra penkiolika, kad kaipp gabūs veikėjai jie ketina daug daug gero veikti Bendrovei ir visuomenei, bet jau antras mėnuo, slenka, o mūsų gabųjų veikimo nē su žiburiu nesurasi. Ir ką gi jie veikia?

Per naktis susirinkę diskutuoja, pešasi. Mat visi gabūs! Na ir sugeba pagaminti petičių. Renka parašus nuo tų, kurie pritaria Liuosybės svetainei, kad ji būtų atdara visiems, o ypatingai bibliotams. Pagyvensime, pamatysime, ką jie su tuo atsieks. Kai kurie kalba, kaip tik bus metinis susirinkimas šerininkų, tai gabiams direktoriams duos "atstaūk." Pamatysime. Dar kiti nepatenkinti sako, kad naujieji direktoriai nešaukia metinio susirinkimo. Tur but numato ką nors. Meti-

nis Bendrovės šerininkų susirinkimas pripuolė pabaigoje sausio mėnesio. Dabar jau turime pusę ir vasario mėnesio, o susirinkimo dar nėra. Ištikrųjį, kas nors yra su mūsų tais "gabiaisais". —Šerininkas.

— o —

Mūsų klebono pinklės.

Cicero Lietuvių Liuosybės Namu B-vė susilaukė nesmagių laikų. Vietinis klebonas stato pinklės, kad užtenktus bizniui. Kas septintadienį per pamokslą graudena parapijonių, kad neitų i tą "prakeiktą bedvių namą."

Negana to, jis rupinasi, kad ir miestelio administracija padėtų jam kovoti su "bezbazninkais." Jau buvo keletas atsitikimų, kad administracija trukdė draugijoms: nenorėjo duoti joms leidimo surengti prakalbų, pramogų, teatrų ir balių.

Lietuvių Liuosybės Namu B-vės direktoriai tuo labai pasipiktinę. Jie jau parupino petičių, kad šerininkai ir šiaip piliečiai prijauciantys tokiam namui, pasirašytų protestuodami prieš tokias klebono ir davatku užmačias — kenkti bizniui. Matyt, kad šimtai cierečių prijaucia ir myli turėti tokį namą, kurs apšviečia visą Cicero.

— o —

Pasimirė A. Zukauskas.

Vasario 6 d. pasimirė Adomas Zukauskas, gyvenęs po numeriu 1429 S. 51 Ct., sulaukęs vos 38 metų amžiaus. Paliko bėdną moterį su penkiais vaikučiais, kuriuos laukia didelis skurdas.

A. Zukauskas buvo laisvų pažiūrų žmogus, bet jam pasimirus, giminės užsispyrė palaidoti jį su bažnytinėmis ape-

gomis. Taip ir padaryta. Pamokėjo kum. Vaiciunui penkinę, tas ir mišias atlaikė, tik rime pusę ir vasario mėnesio, o susirinkimo dar nėra. Ištikrųjį, kas nors yra su mūsų tais "gabiaisais". —Šerininkas.

Bridgeportas.

"Draugo" 35. nr. Mikalina aprašo susirinkimą Svento Kazimiero vėnuolino rėmėjų 2 skyr. Mikalina gailestauja, kad ponis Gilienė dėl nesveikatos aspleido pirmininkystę. Gaila esą tokios veikijos, nes ta moteris daugiausia esanti pasidarbavus Bridgeporto kolonijai, ypatingai del parapijos.

Pereitą rudeni, kada Bridgeporto Svento Jurgio parapijony susipyko su klebonu ir išėjo streikan per bazarą, tai ponis Gilienė pirmutinę streiklaizavo bazare ir šaukė Mildos parapijonių biznio daryti. Kada parapijony susitaikė ir sušaukė susirinkimą, tai jie nutarė poniai Gilienei Kručkio medalį duoti už gerą pasidarbavimą. Kas buvo nutarta, tai ir išpildyta. Gruodžio 3 d. 1922 m., kai susirinko šv. Kaz. vėnuolino rėmėjų 2 skyrius, buvo įteiktas jai Kručkio medalis. Ponia Gilienė iš to džiaugsmo ir neliko pirmininkė. Tai labai gaila. Buvo darbšti moteris.

Toliau Mikalina nurodinėja Bridgeporto draugystės, kad jos sudėty po kelis šimtus dolių ir pastatytų koplyčią šv. (Seka ant 6-jo pusl.)

JUS AKYS
Yra jums brangūs už viską. Neapleiskite jų. Jie jums turi kelti aktyvumą, tuo metu akis ar mato vaizdus.
DR. SEINER, SEINAS
Lietuviai akių daktaras (Optometrist)
3215 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Ofiso valandos: kiek vakare nuo 6 iki 9.
Nedėliomis nuo 10 iki 1. Tel. Yards 6632

20 metų prityrimo
Akių pritaikymo mēnė
Symptomai pareisaių
Ar jums skauda galvą?
Ar jus akys ašaroja?
Ar yra uždegos?
Dėginai ar mēgti?
Ar skaitant akys greit pavargsta?
Ar kvaista galva?
Ar matote kaip ir plukantius taškus?
Ar atmintis po truputį mažėja?
Ar akys opios šviesai?
Ar jaučiate kaip ir smiltis akyse?
Ar yra balta dėmė ant vokų?
Ar turit kataraktą?
Ar turit žvairas akis?
JOHN J. SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave.
kampas 18 gatvės
Ant trečio augšto virš Platto aptekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17.
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Septintadienis 9 r. iki 12 dienos.

DR. VAITUSH, O. D.
Lietuviai akių specialistas
Pateisins akių įtempimą, kuris esti, priežastimi galvos skaudėjimui, svajinimo, akių aptemimo, nervuotmo, skaudimo akių karsti, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir tili regystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausiai klaidas. Specialė atyda atkreipiamas į mokytojų vaikus.
Vėl: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

Pinigai Išmokėti Lietuvoje

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius gavo pranešimą iš Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko, kad siuntėji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir pristatė kvitus su paėmėjų parašais.

Pinigus gavo:

15763—E. Niemčauskienė	15818—J. Daugirdienė
15765—J. Stuparui	15819—J. Giedraičiui
15768—E. Kriščiūnienė	15823—A. Trumpickui
15770—K. Babeliui	15824—J. Doviatai
15772—E. Galinienei	15825—V. Purliui
15776—A. Barzdžiui	15826—P. Uzabaliutei
15777—O. Endreikaitei	15828—M. Stružui
15778—A. Kubiliui	15829—J. Aišparui
15783—J. Kriščiūnui	15832—V. Aukscimienė
15784—J. Viederiui	15838—A. Budienei
15788—M. Barevičienei	15839—J. Paulauskienei
15789—P. Dankšai	15844—J. Stančikienei
15790—P. Julevičienei	15847—M. Tamulienei
15791—A. Grigat	15853—A. Vambutui
15792—O. Martinaitaitė	15863—J. Norvaišui
15794—J. Stulginskui	15866—P. Kuprevičiai
15801—J. Rožauskiui	15868—P. Kuprevičienei
15803—O. Millerienei	15869—J. Kulvinskienei
15807—M. Davidienei	15875—J. Narbutaitei
15808—M. Davidienei	15882—P. Marmai
15809—M. Davidienei	15883—M. Grigienė
15811—D. Urmonienei	15901—J. Rageliui
15812—K. Januškevičiutei	15902—E. Stasiulionienei

Kviti su paėmėjų parašais randas "Naujienu" ofise.

Lietuvių Dentistas patar-
naus geriau
Traukimas dantų be skausmo. Bridge geriausio atkūso. Su mūsų pleiom galima valgyti kiekiausia maistą. Garantuojame visą savo darbą, ir žėmas mūsų kainas. Sergėkite savo dantis, kad nekentytų jus valkatai.
1545 W. 47th St.,
Netoli Ashland Ave.

Dr. Anelė Kaushillas D. C.
CHIROPRACTOR
Gydan be operacijų ir be gyduolių visokias staigas ir kroniškas ligas: nervų, reumatizmą, paralyžių, naktinį susižalpinimą, dusulį ir visas kitas ligas; vyru, moterų ir vaikų. Patatimai dykai.
2159 W. 21 St., kampas Leavitt St.
Telefonas Roosevelt 8135
Valandos: 1:00 iki 9 p. m. Nedėlio 9 iki 12 a. m.

Dr. Natalija Zukauskas
Napratah
Gydan be operacijų ir be gyduolių visokias staigas ir kroniškas ligas; taipgi ir nervų ligas; vyru, moterų ir vaikų. Specialistė moteriškų ir merginų ligų.
943 W. 33rd Place
Tel. Blvd. 0813. Patatimai dovanai
Valandos nuo 2 iki 8 val. vakare.

Raising the Family-

It looks like Hen was trying to make a Simp out of Pa.

